

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.305/2007/13. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Szabó János Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó János ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** alatti székhelyű felperesnek, - a ... pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos I. rendű, a dr. Juhász György ügyvéd által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos II. rendű és **III.rendű alperes neve** uo. lakos III. rendű, a Miskuly és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Miskuly Miklós ügyvéd) által képviselt **IV.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos IV. rendű alperesek ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2005. szeptember 30. napján kelt 9.G.40.163/2005/7. sorszámú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 8., míg néhai **/személy neve 1/** korábbi II. rendű alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja, /személy neve 1/** II. rendű alperes marasztalását **mellőzi** és **kötelezi** a II. és III. rendű alpereseket, hogy - az I. rendű alperessel is egyetemlegesen - 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek 50.810,- (Ötvenezer-nyolcszáztíz) Ft-ot.

A IV. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet **elutasítja**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II-III. rendű alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 240.000,-(Kettőszáznegyvenezer) Ft, míg a IV. rendű alperesnek 120.000,-(Egyszázhuszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 120.000,- (Egyszázhuszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000,- (Kilencszázezer) Ft másodfokú eljárási illetéket, és megállapítja, hogy további 900.000,- (Kilencszázezer) Ft másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

... pártfogó ügyvéd munkadíját 9.000,-(Kilencezer) Ft-ban állapítja meg, mely a költségjegyzék 3. tételszáma alatt került bejegyzésre. Felhívja a Szegedi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját számla ellenében fizesse ... pártfogó ügyvédnek.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvédi munkadíj az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A felperes 2003. december hó 15. napján hitelkeret szerződést kötött a **M. Rt.**-vel, amely alapján három részletben, összesen 124.000.000,-Ft összegű hitelt folyósított a társaságnak. Az I. rendű alperes és néhai **/személy neve 1/** II. rendű alperes a **M. Rt.**, felperessel szemben fennálló mindenkori tartozása megfizetéséért - legfeljebb 150.000.000,-Ft erejéig - készfizető kezességet vállaltak. Helytállási kötelezettségük a **M. Rt.** hitelkeret szerződésből eredő kötelezettségéhez igazodott. A kölcsönvevő a felperesnek lejáratkor nem fizette meg maradéktalanul a hitel és az ügyleti kamatok összegét. A **M. Rt.** ellen felszámolási eljárás indult, amelyben a felperes hitelezői igényét bejelentette, amelyet a felszámoló 82.276.028,-Ft összegben elismert, azt visszaigazolta.

A felperes keresetében kérte a bíróságot, kötelezze az I-II. rendű alpereseket (néhai **/személy neve 1/t**) egyetemlegesen 82.164.799,-Ft, valamint ezen összegből 50.500.000,-Ft után 2005. január 24. napjától az esedékessé vált ésösszegeként meghatározott ügyleti kamat, késedelmi kamat, továbbá a meg nem fizetett ügyleti kamat után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat, 23.150.000,-Ft után 2005. január 25-től a teljesítésig 12,61 % késedelmi kamat, azösszegeként megjelölt ügyleti és késedelmi kamat, továbbá az ügyleti kamat után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat, továbbá 7.621.292,-Ft után 2005. január 25-től a kifizetésig 12,41 % késedelmi kamat, azösszegeként meghatározott ügyleti és késedelmi kamat, továbbá a meg nem fizetett ügyleti kamat után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. Keresetét azzal indokolta, hogy a kölcsönvevő teljesítéséért az I-II. rendű alperesek készfizető kezességet vállaltak, az egyenes adós nem teljesített csak csekély részben, ezért a hitelszerződésekből eredő tőke visszafizetési, valamint ügyleti és késedelmi kamat fizetési kötelezettség teljesítésére a készfizető kezesek a kötelesek.

Az I-II. rendű alperesek nem bocsátkoztak a per érdemi tárgyalásába, a fizetési meghagyás ellen előterjesztett ellentmondásukban az adós fennálló tartozásának összegét vitatták.

Gf.III.30.305/2007/13. szám

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a per akkori alpereseit, hogy fizessenek meg egyetemlegesen 15 nap alatt a felperesnek 82.164.799,-Ft-ot, valamint ezen összegből 23.150.000,-Ft után 2005. január 25. napjától a kifizetésig 12,61 %, 7.621.299,-Ft után 2005. január 25. napjától a kifizetésig 12,41 %, míg 689.018,-Ft után 2005. január 25. napjától a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát és 1.900.000,-Ft perköltséget. Határozata indokolásában kifejtette, hogy az I-II. rendű alperesek a **M. Rt.** hiteltartozásáért a Ptk. 274. § (2) bekezdése alapján készfizető kezességet vállaltak, helytállási kötelezettségük az adós mindenkori tartozásához igazodott. A fizetési meghagyás elleni ellentmondásban foglaltakra figyelemmel felhívta az alpereseket érdemi védekezésük előterjesztésére, amelyben konkrétan meg kellett volna jelölniük, hogy milyen összeghatárig és milyen okból vitatják a keresetet. Figyelmeztette az alpereseket, hogy nyilatkozataik elmulasztása esetén a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakat alkalmazza. Az alperesek érdemi nyilatkozatot nem tettek, ugyanakkor a felperes keresete jogalapjának és összecszerűségének alátámasztására az alperesek által nem vitatott okirati bizonyítási eszközöket csatolt, amelyek alapján a jogvita megnyugtató módon, érdemben elbíráلható volt, ezért az alpereseket a rendelkező részben írtak szerint marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes, valamint néhai **/személy neve 1/** II. rendű alperes terjesztettek elő fellebbezést, amelyben kérték annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Mindkét fellebbezésben arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget tényállás feltárási kötelezettségének, érdemi védekezésük ellenére nem tisztázta az adós ténylegesen fennálló tartozásának összegét. Kezességvállalásuk csupán a tőke összegre terjedt ki, járulékokra nem, ezért ügyleti és késedelmi kamat fizetésére nem kötelezhetőek. Az adós teljes tartozására fedezetet nyújt a jelzálogjoggal terhelt dologi biztosíték (ingatlan), a felperes abból kielégítést nyerhet, ezért marasztalásukkal jogalap nélkül gazdagodik. Eljárási kifogásként arra hivatkoztak, hogy a tárgyalásokra idézést nem kaptak, ezért érveiket nem fejthették ki.

A fellebbezés előterjesztése után néhai **/személy neve 1/** II. rendű alperes 2005. november hó 27. napján elhunyt. ... kecskeméti közjegyző a 2006. május hó 4. napján jogerőre emelkedett 5.116.Kjő.53/2006/11. sorszám alatt öröklési bizonyítványt bocsátott ki, amely szerint **/személy neve 1/** örökösei **II.rendű alperes** és III.rendű alperes az örökhagyó gyermekei, törvényes leszármazói öröklés jogcímén egymás között egyenlő arányban, míg az özvegyi haszonélvezeti jog jogosultja az örökhagyó túlélő házastársa IV.rendű alperes. **/személy neve 1/** örökhagyó után ingatlan hagyaték nem maradt, a házastársával közös lakásban felleltározott, a szokásos életvitelhez tartozó ingóságok az örökhagyót illető 1/2-ed részének értéke 192.000,-Ft. A közjegyző munkadíja 7.020,-Ft volt. Az örökhagyó temetési költségeinek összege 144.169,-Ft-ot tett ki.

A félbeszakadást követően újraindult eljárásban a felperes keresetét kiterjesztette néhai **/személy neve 1/** jogutódaiként a II. III. és IV. rendű alperesekre, kérte az elsőfokú ítéletben írt összeg tekintetében egyetemleges marasztalásukat. Keresetkiterjesztését

azzal indokolta, a II. III. IV. rendű alperesek néhai **/személy neve 1/** II. rendű alperes jogutódai, felelősségük a jogelődjükkel egyezően a teljes tartozásért fennáll.

A másodfokú eljárásban perbevont II-III. rendű alperesek arra hivatkoztak, hogy jogelődjük kötelezettségeiért a helytállási kötelezettségük csupán az örökség tiszta értéke erejéig áll fenn, ugyanakkor a hagyatéki vagyontárgyak már nincsenek meg, ezért saját vagyonukkal felelnek, de csak a hagyaték értéke erejéig.

A IV. rendű alperes előadta, hogy néhai **/személy neve 1/** után nem örökölt, ezért helytállási kötelezettsége nem áll fenn.

Az I. rendű alperes fellebbezése **alaptalan**, míg a II-IV. rendű alperesek másodfokú érdemi védekezése **alapos**.

A Pp. 2. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a feladata, hogy a peres felek közötti jogvitát ésszerű határidőn belül, a felek jogainak és kötelezettségeinek szem előtt tartása mellett befejezze. A Pp. 141. § (2) bekezdése szerint a fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. Ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a Pp. 141. § (2) bekezdésében előírt kötelezettség ellenére - alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének felhívás ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadása előterjesztésének bevétele nélkül határozhat. A polgári perek ésszerű időn belül történő befejezése, továbbá a peres eljárás indokolatlan, rosszhiszemű elhúzásának elkerülése érdekében, a Pp. módosítás határozott célja szerint, a perekben a bíróság feladata nem a felek saját érdekeinek érvényesítése a felek helyett és esetlegesen akarataik, de legalábbis nemtörődomségük ellenében, hanem a felek egyéni érdekérvényesítési lehetőségeinek biztosítása egy hatékony, semleges perrendben. A Pp. 3. §-át módosító 1999. évi CX. törvény ezt a jogalkotói szándékot tovább erősítette, és egyértelművé tette, hogy a felek rendelkezési joga a per alakulását, sorsát tekintve meghatározó jelentőségű. A rendelkezési jog alapján a felek azok, akik jogosultak és egyben kötelesek is arra, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékaikat rendelkezésre bocsássák, nyilatkozataikat megtegyék, bizonyítási indítványukat előterjesszék és viseljék annak következményeit, ha ezen kötelezettségüknek nem a törvényben előírt módon, vagy sikertelenül tesznek eleget. A felelősen gondolkodó fél perbevitt jogaival, igényével ugyan szabadon rendelkezik, az előterjesztett igény valamennyi releváns szempontot kimerítő érdemi elbírálására azonban csak és kizárólag akkor tarthat alappal igényt, ha az ahhoz szükséges, elengedhetetlen perbeli cselekményeket önként, megfelelő időn belül megteszi, végső esetben ezirányú kötelezettségét a bíróság felhívására teljesíti. Az elsőfokú bíróság a 2005. szeptember hó 30. napján megtartott tárgyalásra mindkét alperest szabályszerűen megidézte, korábban írásban, határidő tűzése mellett a mulasztás

tárgyaláson nem jelentek meg és írásban a keresettel összefüggésben érdemi nyilatkozatot nem tettek. Ilyen peradatok mellett az alperesek eljárási kifogása megalapozatlan, az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezéseket és az alperesek érdemi nyilatkozatának bevárása nélkül jogszerűen hozott döntést a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján.

A fellebbezési szakban eszközölt keresetkiterjesztés - tárgyi értelemben - azonban alaptalan. A Ptk. 679. § (1) bekezdése első mondata szerint az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőnek. Amennyiben azonban a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai, vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, annyiban az örökös az öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel (pro viribus felelősség). Néhai **/személy neve 1/** örökösei a II. és III. rendű alperesek, akik igazolták, hogy az örökhagyó után ingatlan vagyon nem maradt, az ingóságok közjegyzői és temetési költséggel csökkentett tiszta értéke összesen 50.810,-Ft. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság - a Legfelsőbb Bíróság PK. 192. számú állásfoglalásában írtakra és a Ptk. 683. §-a /1/bek.-re is figyelemmel - a II-III. rendű alpereseket - néhai **/személy neve 1/** örököseit - 50.810,-Ft egyetemlegesen történő megfizetésére kötelezte. Megállapította azt is, hogy ezen összeg erejéig a II-III. rendű alperesek kötelezettsége az I. rendű alperesével egyetemleges.

A IV. rendű alperes a törvényes öröklés rendje szerint özvegyi haszonélvezeti jogot örökölt. A hagyatéki tartozásokért a haszonélvezeti jog jogosultja valójában felelősséggel nem tartozik, csak annak tűrésére kötelezhető, hogy a hitelezők a hagyatékból kielégítést keressenek. Mindez azonban csak akkor történhet meg, ha az állagörökösök a hagyaték tárgyaival és hasznaival / cum viribus / felelnek. Jelen perben az örökösök felelőssége pro viribus felelősség, így a IV. rendű alperes perbevonására sem volt szükség, és a vele szemben előterjesztett kereset teljes egészében alaptalan, ezért azt elutasította.

Néhai **/személy neve 1/** halálára figyelemmel a marasztalását kimondó elsőfokú ítéleti rendelkezés mellőzése vált szükségessé, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján ebben a részében megváltoztatta, míg egyebekben az érdemben helyes döntést az I. rendű alperes tekintetében helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes a II-IV. rendű alperesekkel szemben peresztes lett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest ezen alperesek eljárási költségének megfizetésére, amely a II-III. rendű alperesek esetében 200.000,-Ft + 20 % ÁFA összegű ügyvédi munkadíjból, míg a IV.

rendű alperes tekintetében 100.000,-Ft + 20 % ÁFA ügyvédi munkadíjból áll (32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet).

Az I. rendű alperes a felperes relációjában a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért az előbb felhívott jogszabályhelyek alapján köteles a felperes javára a másodfokú eljárási költségei megfizetésére, amely 100.000,-Ft + 20 % ÁFA összegű ügyvédi munkadíjból áll.

Az elsőfokú eljárás során perbevont mindkét alperes külön-külön fellebbezést terjesztett elő az ítélet ellen, azonban költségkedvezményeik folytán az illeték lerovására nem került sor. Miután a felperes a II. rendű (/személy neve 1/) alperes jogutódai tekintetében pervesztes lett, ezért a II. rendű alperes fellebbezése folytán feljegyzett 900.000,-Ft eljárási illeték viselésére köteles a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Az I. rendű alperes fellebbezése ugyan eredménytelen volt, azonban költségmentességben részesült, ezért a fellebbezése kapcsán feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad (6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §).

A másodfokú bíróság az I. rendű alperes pártfogó ügyvédjének munkadíját a 7/2002. (III.30.) IM. rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján 9.000,-Ft-ban állapította meg, figyelemmel a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetési törvényében meghatározott 3.000,-Ft összegű kirendelt ügyvédi óradíjra is. Rendelkezett a pártfogó ügyvédi munkadíj kiutalásáról és megállapította, hogy az a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

S z e g e d, 2008. január 14. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Lakatos Péter sk.
előadó bíró

Dr. Heidrich Gábor sk.
táblabíró